

řenou. Tento názor je mylný. V souzené věci nejde o případ § 879 čís. 2 obč. zák., ježto mezi stranami nebyla předem ujednána alikvotní část z dosaženého úspěchu jako odměna žalobcova, a žalobce ani netvrdil, že žádá alikvotní část z dosaženého úspěchu, nýbrž účtoval a zažaloval toliko paušální odměnu 1,508.867 Kč 95 h, kterou potom omezil na 508.727 Kč 10 h s příslušenstvím. Na tom nemění nic okolnost, že soudní znalci vyšetřující, jaká odměna za práce žalobcem provedené jest podle § 1152 obč. zák. přiměřená, přihlíželi vedle jednotlivých úkonů též k úspěchu žalobcem dosaženému a přiznali mu kromě 220.000 Kč za jednotlivé úkony samy o sobě hodnocené ještě 280.000 Kč rovnajících se asi 2,5% z dosaženého úspěchu a že také první soud tímž způsobem postupoval, přihlížeje při tom jen asi k 2% dosaženého úspěchu. To je toliko technická pomůcka při hodnocení celkové práce žalobcovy a při výpočtu odměny za ni přiměřené. Jde jen o základy, na nichž soudní znalci vybudovali svůj posudek a podle nichž přiznali žalobci nikoli odměnu dvojí, nýbrž jednotnou, celkovou odměnu 500.000 Kč, a rovněž tak první soud, jenž ovšem za přiměřenou celkovou odměnu považoval jen 440.000 Kč. Určení celkové odměny podle § 1152 obč. zák. volnou úvahou nebrání tomu, aby nebyly vykonané práce posuzovány jednotlivě i jako celek a aby nebyly posuzovány podle různých směrnic a s různých hledisek, mezi nimiž též s hlediska dosaženého úspěchu. Než přesto nelze dovolání ve věci samé vyhověti. Jde o práce, které nejsou obsaženy v advokátní sazbě, a platí tu tedy podle § 17 adv. ř. předpis § 1152 obč. zák. o přiměřené odměně. Přiměřenost pak lze určit buď podle zjištěných skutečností nebo — jak je tomu v souzeném případě —, pokud by se tyto skutečnosti nedaly zjistiti, podle volného uvážení soudu (§ 273 c. ř. s.). Při tom není soud vázán posudkem znalců. Soudní znalci neuvedli žádných důvodů, proč přihlíželi ve svém posudku k 2,5% z úspěchu žalobcem dosaženého, a nemusil proto první soud v té příčině nic vyvracet a své důvody stavěti, jak to žalobce ve svém odvolání vytýká. Stačilo proto, když první soud uvedl, že považuje odměnu, jak ji znalci stanovili, za příliš vysokou a že ji proto podle volného svého uvážení stanoví částkou o 60.000 Kč nižší. Dovolací soud neshledává, že by odměna žalobcova stanovená prvním soudem byla nepřiměřeně nízká, a nevyhověl proto dovolání žalobce, jenž se domáhá, aby byla zvýšena o 60.000 Kč.

Čís. 15469.

1. a žalobní spolek, jev

Spořitelna, jež podle stanov jest oprávněna zkoumati nároky toho, jenž vklad vybírá, může odepřítí výplatu tomu, komu byla dána vkladní knížka jako záruka osobou zbavenou svéprávnosti.

(Rozh. ze dne 5. října 1936, Rv I 589/36.)

Žalující záložna přednesla, že vkladní knížka, jejíž výplatu jí žalovaný spořitelní a záložní spolek odepřel, nebyla vinkulována ani heslem, a že ji složil u žalující dne 20. června 1930 Josef M., který byl se žalující v obchodním spojení, do uschování jako jistotu za směnečné zápůjčky jemu žalující poskytnuté. Při tom ujistil žalující, že vkladní knížka ta je jeho majetkem po případě že mu k ní přísluší disposiční právo, a prohlásil písemným prohlášením výslovně, že vkladní knížka je zárukou za směnečné zápůjčky poskytnuté jemu žalující až do úplného jejich vyrovnání s příslušenstvím. Žalující oznámila pak žalované spořitelně, že vkladní knížka byla jí složena v depot s tím, aby si žalovaná ve svých knihách poznamenala, že bez svolení žalující nesmí býti z vkladu toho nikomu nic vyplaceno. Žalovaná pak potvrdila žalující, že si v hlavní knize u dotyčného vkladu poznamenala vinkulaci žádanou žalující, toto potvrzení žádané vinkulace stalo se žalovanou bez jakékoliv výhrady bezpodmínečně, zejména bez jakékoliv zmínky a vztahu vkladní knížky k vnitřnímu poměru mezi Josefem M-em a Janem Z-ou, ač žalovaná dle vlastního tvrzení již tehdy věděla, že jde o vkladní knížku Jana Z-y. Po výpovědi vkladní knížky žalující bylo této doručeno usnesení okresního soudu v exekuční věci Jana Z-y proti Josefu M-ovi na vydání vkladní knížky, podle něhož měla býti vkladní knížka žalující záložně, bude-li k vydání téže ochotna, odňata a vydána zástupci vymáhající strany Jana Z-y, což žalující odepřela učiniti. Žalující, jsouc v důsledku ujednání s Josefem M-em legitimována k disposici s vkladní knížkou, presentovala ji v den splatnosti k výplatě, žalovaný spolek ponechal si však knížku tu a odepřel vyplatiti vklad žalující záložně s tím, že prý byla Janu Z-ovi povolena exekuce na vydání předmětné vkladní knížky. Domáhá se proto žalující výplaty částky, na niž vkladní knížka zní. Nižší soudy žalobu zamítly, první soud z těchto důvodů: Žalovaná proti žalobnímu nároku namítla a prokázala, že Josef M. jest duševně chorý a že byl jím i v době prohlášení ze dne 20. června 1930, jež tvoří podklad právního důvodu žalobního žádání. Jednání jeho, jímž dal žalobkyni vkladní knížku Z-ovu jako záruku za svoje směnečné závazky, není tedy vůbec právně platné a závazné, nemohla proto z něho žalující vůbec nabýti nějakých oprávnění, tím méně pak může je uplatňovati vůči žalované.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jde o plnění z vkladní knížky žalovaného spořitelního a záložního spolku, která má podle § 2 zák. čís. 239/24 a § 10 zák. čís. 302/20 Sb. z. a n. povahu papíru majiteli svědčícího. S pohledávkou z takové knížky může s právním účinkem nakládati ten a jen ten, kdo se vykáže držbou knížky (§ 1393 obč. zák.). Podle pravidel pro vkladatele otištěných ve vkladní knížce a jsoucích tedy součástí smlouvy mezi zavázaným ústavem a oprávněným z vkladu má žalovaný spolek právo zkoumati nároky toho, kdo vklad vybírá, povinen k tomu však není. Odpírá-li

dlužník v takovém případě vyplatiti vklad, jest mu dokázati, že ten, kdo předkládá vkladní knížku k výplatě, nenabyl platného nároku na výplatu vkladu. Tento důkaz se žalované straně podařil, neboť Josef M. neměl užívání rozumu v době, kdy mu byla vkladní knížka odevzdána jako kauce Janem Z., nemohl proto nabýti nějakého nároku z této vkladní knížky a nemohl jej ani přenést na žalující stranu. Vždyť ani bona fides podle § 456 obč. zák. nekryje případy nabytí zástavního práva neplatným právním jednáním. Tuto neplatnost nabytí nároku mohl žalovaný spolek namítati, byl-li oprávněn zkoumati nárok žalující strany podle uvedených pravidel.

Čís. 15470.

Přijetí peněz (vymáhané pohledávky) soudním vykonavatelem v čas, kdy není činný jako výkonný orgán.

(Rozh. ze dne 5. října 1936, Co II 4/36.)

Na základě povolovacího usnesení okresního soudu v H. provedl soudní vykonavatel František K. v exekuční věci A-banky proti Rudolfu a Anně R-ovým o 1.058 Kč zabavení svršků náležejících dne 3. září 1931 poznámkou v zápise o zabavení a prodej v této věci byl nařízen na den 2. října 1931. Povinná Anna R-ová, aby nedošlo k prodeji, poslala několik málo dní před dražbou vymáhanou pohledávku, o 24 Kč ji ještě přeplativši, po listonoši, který K-a stihl na poště a tam mu odevzdal peníze, o kteréž jde. František K. zadržel si a zpronevěřil přijaté peníze a byl pro tento čin odsouzen trestním soudem. Vymáhající věřitelka, jež nedošla zaplacení, vedla proti žalobcům dále exekuci, jejich opoziční žaloba neměla úspěchu a domáhají se proto na žalovaném státu náhrady škody vzniklé jim jednáním K-ovým, o němž tvrdí, že v době převzetí byl činný jako soudní vykonavatel. P r v ý s o u d žalobě nevyhověl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Syndikátní nárok předpokládá podle §§ 1 a 4 zákona ze dne 12. července 1872 čís. 112 ř. z. mezi jiným, že soudce nebo osoba jemu co do syndikátního ručení na roveň postavená poruší právo strany přestoupením své úřední povinnosti ve výkonu svého úřadu. Správně zamítl první soud syndikátní žalobu manželů R. z toho důvodu, že soudní vykonavatel František K. převzal částku, o kterouž jde, v době, kdy nefungoval jako výkonný orgán činný v exekuční věci, a nezpůsobil tudíž žalobcům škodu při výkonu svěřeného mu úřadu (viz Sb. n. s. čís. 10631, 7847, 6098). Jakmile výkonný orgán provedl exekuční zabavení proti povinným, k soudu se odebral a zprávu o výkonu zabavení učinil, nebyl již činný ve své funkci výkonného orgánu proti dlužníkům v této exekuční věci, nebyl již oprávněn, byť i exekuční řízení ještě nebylo ukon-